

**MOKESTINIŲ GINČŲ KOMISIJA
PRIE LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS**

**SPRENDIMAS
DĖL UAB „D“ SKUNDO**

2024 m. birželio d. Nr. S- (7-2024/52)
Vilnius

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės (toliau – Komisija), susidedanti iš Komisijos pirmininko Evaldo Raistensko, narių Gvidos Ivanauskienės, Jurgitos Narkevičiūtės, Andriaus Veniaus (pranešėjas), Vilmos Vildžiūnaitės, išnagrinėjo UAB „D“ (toliau – Pareiškėjas) 2024-04-11 skundą dėl Muitinės departamento prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – Muitinės departamentas) 2024-03-22 sprendimo Nr. 1AE-94 (toliau – skundžiamas sprendimas). Pareiškėjo direktorius V.M., Muitinės departamento atstovė M.K. dalyvavo Komisijos 2024-05-07 posėdyje nuotoliniu būdu.

Komisija n u s t a t ė :

Muitinės departamentas skundžiamu sprendimu patvirtino Vilniaus teritorinės muitinės (toliau – Vilniaus TM) 2023-03-10 sprendimą Nr. 18KP-16-191, kuriuo buvo konstatuota, jog Sąjungos tranzito procedūra, vykdyta pagal tranzito deklaraciją T1 Nr. 22LTVR50000007A8E6 (2022-08-05), nebuvo užbaigta ir Pareiškėjui (kaip procedūros vykdytojui ir skolininkui muitinei) įregistruota mokestinė prievolė muitinei: 4 265 Eur muitas, 37 817 Eur PVM, 39 Eur muto delspinigiai, 2 371 Eur PVM delspinigiai bei paskirta 30 proc. dydžio 12 625,00 Eur bauda.

Skundžiamame sprendime nustatyta, kad 2022-08-05 Vilniaus TM krovinių poste „Paneriai“ prekėms: *atbuliniai vožtuvai su komplektuojančiomis dalimis* (Kombinuotosios nomenklatūros (toliau – KN) kodas 8481 30); *maišymo, rūšiavimo mašinos* (KN kodas 8479 72); *šviestuvų dalys* (KN kodas 9405 99); *stiklo dirbiniai skirti laboratorijoms* (KN kodas 7017 20); *semtuvai* (KN kodas 8201 10); *pipetiniai siurbliai (skirti naudoti laboratorijose)* (KN kodas 8479 89); *mentelės* (KN kodas 8205 59); *ląstelių transportavimo dėžutės* (KN kodas 3923 10); *replės (skirtos naudoti laboratorijose)* (KN kodas 8203 20); *butelių gaubtuvai (skirti naudoti laboratorijose)* (KN kodas 3923 50); *krepšiai iš etileno polimerų* (KN kodas 3923 21); *magnetiniai įrenginiai (skirti naudoti laboratorijose)* (KN kodas 8505 19); *plokštelės iš plastikų (skirti naudoti laboratorijose)* (KN kodas 3920 99); *indai skirti laboratorijoms iš beskeveldrio stiklo* (KN kodas 7010 90); *gaminiai iš plastiko-vamzdeliai* (KN kodas 3926 90); *gaminiai iš plastiko, skirti transportavimui* (KN kodas 3923 90); *pipetės antgaliai* (KN kodas 8479 90); *stiklinės lazdelės* (KN kodas 7017 90); *lipnios etiketės* (KN kodas 4821 10); *atbuliniai vožtuvai* (KN kodas 8481 30); *vožtuvų dalys (tarpinės, varžtai, poveržlės)* (KN kodas 8481 90) (bendras svoris bruto 3 662,800 kg.), buvo įforminta Sąjungos tranzito procedūra pagal deklaraciją T1 Nr. 22LTVR50000007A8E6. Su nurodyta tranzito deklaracija prekės, kurios buvo laikinai saugomos įgaliotojo gavėjo – Pareiškėjo terminale pagal laikinojo saugojimo deklaracijas Nr. 22LTVR5000LS039EB7 (2022-08-01), Nr. 22LTVR5000LS039A11 (2022-07-29), Nr. 22LTVR5000LS038140 (2022-07-22) ir Nr. 22LTVR5000LS035EF1 (2022-07-15), buvo reeksportuotos į Kazachstano Respubliką. Krovinys buvo nukreiptas į Vilniaus TM Šalčininkų kelio postą. Tranzito terminas, nurodytas

deklaracijos „D“ langelyje – 2022-08-12. Deklaruotas prekių gavėjas – „TK“ LLC (Pavlodar, Kazachstanas).

Per nustatytą terminą Vilniaus TM, Nacionalinės tranzito kontrolės sistemos (toliau – NTKS) priemonėmis negavusi patvirtinimo, kad prekės pateiktos paskirties muitinės įstaigai, pradėjo tyrimą ir apie tai 2022-09-20 Nr. (8.1/16)-2V-11504 informavo procedūros vykdytoją – Pareiškėją, prašydama pateikti dokumentus, nurodytus 2015-11-24 Komisijos įgyvendinimo reglamento (ES) 2015/2447, kuriuo nustatomos išsamios tam tikrų Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 952/2013, kuriuo nustatomas Sąjungos muitinės kodeksas, nuostatų įgyvendinimo taisyklės (toliau – Įgyvendinimo reglamentas), 312 straipsnio 1 ir 2 dalyse.

Tyrimo eigoje procedūros vykdytojas kaip alternatyvų tranzito procedūros užbaigimo įrodymą, nurodytą Įgyvendinimo reglamento 312 straipsnio 1 dalyje, pateikė importo deklaracijų Nr. 10228010/190822/3301538, Nr. 10228010/170822/3295923, Nr. 10228010/180822/3298356, Nr. 10228010/170822/3296329 ir Nr. 10228010/170822/3296169, įformintų Rusijos Federacijos muitinėje, patvirtintas kopijas. Pateiktose importo deklaracijose prekių siuntėjais nurodytos įvairios Kazachstano įmonės (tame tarpe ir įmonė „TK“ LLC), o prekių gavėjais – Rusijos Federacijos įmonės.

Tyrimo metu buvo gautas paskirties muitinės įstaigos Šalčininkų kelio posto atsakymas, kad nei prekės, nei tranzito lydintysis dokumentas T1 Nr. 22LTVR50000007A8E6 muitinei pateikti nebuvo. Pranešime taip pat nurodoma, kad minimas automobilis su jungtiniu kroviniu išvyko per Šalčininkų kelio postą. Vairuotojas pateikė dokumentus, kuriuos surašė į pateikiamų dokumentų sąrašą muitinei. Iš sąrašo matyti, kad buvo pateiktas eksporto manifestas MRN 22LTVK3000MA019418, kuris MDAS sistemoje ir buvo užbaigtas. Tranzito deklaracijos T1 Nr. 22LTVR50000007A8E6 vairuotojas nepateikė, todėl Sąjungos tranzito procedūra, vykdyta pagal minėtą deklaraciją, sistemoje nebuvo nurodyta kaip užbaigta.

Siekdama patvirtinti (ar paneigti) galimo bandymo apgauti faktą, deklaruojant neteisiningą gavėją ir gavėjo šalį (tranzito deklaracijoje T1 Nr. 22LTVR50000007A8E6 prekių gavėju ir gavėjo šalimi vietoj Rusijos Federacijoje registruoto verslo subjekto deklaruota Kazachstano įmonė ir Kazachstano šalis), bei nustatyti, ar prekės, deklaruotos Sąjungos tranzito procedūrai pagal T1 Nr. 22LTVR50000007A8E6, buvo įvežtos į Kazachstano Respublikos muitų teritoriją bei deklaruotos muitinėje, Vilniaus TM raštu Nr. (8.1/16)-2V-14704 (2022-12-07) kreipėsi į Muitinės departamento Pažeidimų prevencijos skyrių su prašymu užklausti Kazachstano Respublikos muitinės administraciją. Atsakymas iki ginčo 2023-03-10 sprendimo Nr.18KP-16-191 priėmimo Vilniaus TM nebuvo gautas. Pažymėtina, kad 2023-04-06 Kazachstano Respublikos muitinės administracijos atsakymas buvo gautas 2023-04-18, kuriame pranešama, kad muitinės informacinėje sistemoje duomenų apie prekių, deklaruotų muitinio tranzito deklaracijoje T1 Nr. 22LTVR50000007A8E6 (2022-08-05), įvežimą bei įforminimą muitinėje nėra.

Atsižvelgdama į tyrimo metu surinktą informaciją, pateiktus dokumentus, bei vadovaudamasi 2013-10-09 Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 952/2013, kuriuo nustatomas Sąjungos muitinės kodeksas (toliau – SMK), 233 straipsnio 2 dalimi, kuri nustato, kad procedūros vykdytojo pareiga įvykdoma ir tranzito procedūra baigiama, kai prekės, kurioms ši procedūra buvo įforminta, ir būtina informacija yra prieinamos paskirties muitinės įstaigai, Vilniaus TM konstatavo, kad muitinio tranzito procedūra, vykdyta pagal muitinio tranzito deklaraciją T1 Nr. 22LTVR50000007A8E6 (2022-08-05), yra neužbaigta ir procedūros vykdytojo pareigos, numatytos SMK 233 straipsnio 1 dalyje (prekių pateikimas paskirties muitinės įstaigai), neįvykdytos.

Nesutikdamas su tokiu sprendimu, Pareiškėjas per Vilniaus TM Muitinės departamentui pateikė skundą, kuriame paaiškino, kad po to, kai Pareiškėjas iš Vilniaus TM gavo 2022-09-20 pranešimą Nr. (8.1/16)-2V-11504), pateikė importo deklaracijas (originalus su atitinkamos institucijos žymomis) ir kitus susijusius dokumentus, iš kurių matyti, kad prekės buvo išvežtos iš Sąjungos muitų teritorijos.

Muitinės departamentas, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo (toliau – MAĮ) 153 straipsnio 5 dalimi, 2023-04-20 sprendimu

Nr. 1AE-212 Pareiškėjui nustatė terminą skundo trūkumams pašalinti, t. y. įpareigoti Pareiškėją pateikti Muitinės departamentui skundo originalą arba skundą, pasirašytą kvalifikuotu elektroniniu parašu bei pateikti ne valstybine kalba įformintų dokumentų autentikuotus vertimus į lietuvių kalbą. Pareiškėjas pateikė patikslintą skundą, pasirašytą kvalifikuotu elektroniniu parašu, bei pridėjo susirašinėjimo elektroniniu paštu su Vilniaus TM išrašus. Skunde Pareiškėjas papildomai paaiškina, kad 2022-10-07 elektroniniu laišku Vilniaus TM persiuntė prekių vežėjo UAB „S“ Vilniaus TM 2022-09-21 prašymą dėl tranzito uždarymo pagal deklaraciją Nr. 22LTVR50000007A8E6. Vežėjo UAB „S“ prašyme yra nurodytos aplinkybės dėl įvykusio nesusipratimo, kai vairuotojas, kertant Šalčininkų kontrolės postą, susipainiojo dokumentuose ir pateikė pareigūnui tik tranzito manifestą, dėl ko muitinės pareigūnai negalėjo išleisti transporto priemonės iš Lietuvos Respublikos teritorijos. Vėliau, išsiaiškinus situaciją ir pateikus visus reikiamus dokumentus, buvo atliktas manifesto uždarymas ir krovinys iš Europos Sąjungos muitų teritorijos išvyko. Atlikus pervežimą iki logistikos centro Baltarusijos Respublikoje ir grįžus atgal paaiškėjo, kad tranzito deklaracija Nr. 22LTVR50000007A8E6 yra neuždaryta. Vežėjas UAB „S“ savo prašyme taip pat nurodė, kad dėl įrodymų, ar krovinys išvyko iš Lietuvos Respublikos, kreipėsi į sekantį vežėją, t. y. CTUP (duomenys neskelbtini), kuris pateikė susietus su tranzitiniu pervežimu dokumentus. Nagrinėjamų aplinkybių kontekste Pareiškėjas pažymi, kad Pareiškėjas 2022-10-24 Vilniaus TM elektroniniu paštu išsiuntė sąskaitas, kurias buvo paprašyta pateikti, o taip pat kreipėsi į krovinio ekspeditorių ir gavo iš jo originalias importo deklaracijas su muitinės žymomis. Pareiškėjas nurodo, kad 2022-11-11 iš Vilniaus TM gavo elektroninį laišką, kad deklaracijų originalus reikės pristatyti į raštinę arba atsiųsti paštu. Atsižvelgiant į tai, deklaracijų originalai buvo pateikti Vilniaus TM. J. K. konstatuoja, kad Vilniaus TM pateikti dokumentai ir informacija patvirtina, jog prekės vežėjo UAB „S“ buvo pateiktos Šalčininkų kontrolės postui ir po to jos išvyko iš Sąjungos muitų teritorijos.

Muitinės departamento sprendime pasisakyta, kad vadovaujantis 2021-05-20 Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 821/2021, nustatančio Sąjungos dvejopo naudojimo prekių eksporto, persiuntimo, susijusių tarpininkavimo paslaugų, techninės pagalbos ir tranzito kontrolės režimą (toliau – Reglamentas Nr. 821/2021), 3 straipsniu „<...> dvejopo naudojimo prekėms eksportuoti reikia leidimo“. Minėtame reglamente nenurodyti prekių TARIC kodai, tačiau nurodyti prekių aprašymai ir jų specialieji dvejopo naudojimo kodai, o Europos Komisijos tinklapyje paskelbta TARIC ir specialiųjų dvejopo naudojimo kodų koreliacijos lentelė. Vadovaujantis šio reglamento 2 straipsniu, reeksportas prilyginamas eksportui.

Vadovaujantis 2014-07-31 Tarybos Reglamente (ES) Nr. 833/2014 dėl ribojamųjų priemonių atsižvelgiant į Rusijos veiksmus, kuriais destabilizuojama padėtis Ukrainoje (toliau – Reglamentas Nr. 833/2014), 3k straipsniu, draudžiama tiesiogiai ar netiesiogiai parduoti, tiekti, perduoti ar eksportuoti XXIII priede išvardytas prekes, kuriomis visų pirma galėtų būti prisidedama prie Rusijos pramonės pajėgumo didinimo, bet kuriam fiziniam ar juridiniam asmeniui, subjektui ar organizacijai Rusijoje arba naudojimui Rusijoje.

Vilniaus TM, išnagrinėjusi turimus dokumentus, pagrįstai nustatė, kad ginčo T1 deklaracijoje yra deklaruotos dvejopo naudojimo prekės: KN kodas 8481 30, KN kodas 8479 82, KN kodas 8479 89, KN kodas 3920 99, KN kodas 7010 90, KN kodas 3926 90, KN kodas 3923 90, KN kodas 8479 90, KN kodas 8481 30, KN kodas 8481 90, kurių išvežimui iš ES reikalingas leidimas, kaip nustatyta Reglamente Nr. 821/2021 3 straipsnyje. Taip pat nustatyta, kad prekėms, deklaruotoms KN kodu 8479 90, taikomi draudimai ir apribojimai, kurie apibrėžti Reglamente Nr. 833/2014 3k straipsnyje. Dėl šios priežasties Vilniaus TM konstatavo, kad, nepateikus prekių kartu su tranzito deklaracija paskirties muitinės įstaigai, buvo siekiama išvengti prekių muitinio tikrinimo paskirties muitinės įstaigoje (Šalčininkų kelio poste), susijusio su Reglamente Nr. 821/2021 ir Reglamente Nr. 833/2014 numatytų draudimų ir apribojimų taikymu.

Muitinės departamentas nurodo, jog vadovaujantis SMK 79 straipsnio 1 dalies a ir c punktais, skola muitinei atsiranda, jei neįvykdoma bent viena iš muitų teisės aktuose nustatytų pareigų, susijusių su ne Sąjungos prekių įvežimu į Sąjungos muitų teritoriją, jų paėmimu iš muitinės priežiūros arba su tokių prekių gabenimu, perdirbimu, saugojimu, laikinuoju saugojimu, laikinuoju įvežimu arba disponavimu jomis toje teritorijoje; kuri nors sąlyga, kurią privaloma įvykdyti

įforminant ne Sąjungos prekėms muitinės procedūrą arba taikant su prekių galutiniu vartojimu susijusį neapmokestinimą muitu ar apmokestinimą taikant sumažintą importo maito normą.

Prekių išvežimo iš ES faktas lemtų skolos muitinei išnykimą pagal SMK 124 straipsnio 1 dalies k) punktą tik tuo atveju, jei asmens veiksmuose nebūtų pastebėta jokių bandymo apgauti požymių, kaip nurodyta šio straipsnio 7 dalyje. Nagrinėjamu atveju SMK 124 straipsnio 1 dalies k) punkto nuostatos netaikomos, kadangi, kaip minėta aukščiau, Pareiškėjas, kuriam išduotas leidimas Nr. LTACRLTVM0000-2019-DVP51360 (2019-04-25) naudotis įgaliotojo siuntėjo statusu, įforminęs muitinio tranzito deklaraciją T1 Nr. 22LTVR50000007A8E6 ir nepateikęs prekių bei tranzito deklaracijos paskirties muitinės įstaigai, elgėsi nesąžiningai, t. y. bandė apgauti muitinę, siekiant išvengti prekių muitinio tikrinimo. Todėl, šiuo atveju, taikytina SMK 124 straipsnio 6 dalis, kuri numato, kad skola muitinei neišnyksta bandžiusiam apgauti asmeniui ar asmenims. Todėl prekių nepateikimas paskirties muitinės įstaigai (Šalčininkų kelio postui) sukėlė skolos muitinei atsiradimą pagal SMK 79 straipsnio 1 dalį, nepriklausomai nuo to, ar prekės buvo išgabentos iš ES, ar ne. Esant tokioms faktinėms aplinkybėms darytina išvada, kad atliekant tyrimo procedūrą, prekių išvežimo iš ES patvirtinimo požiūriu procedūros vykdytojo pateikti dokumentai (importo deklaracijų, patvirtintų Rusijos Federacijos muitinės, kopijos) Vilniaus TM buvo nenagrinėjami ir nevertinami pagrįstai.

Mokesčių administratorius pasisakydamas dėl Pareiškėjui skirtos baudos dydžio nurodo, kad Vilniaus TM nusprendė, kad per nustatytą terminą nepateikęs prekių bei tranzito deklaracijos T1 Nr. 22LTVR50000007A8E6 (2022-08-05) paskirties muitinės įstaigai ir atsiradus skolai muitinei, vadovaujantis MAĮ 139 straipsnio 1 dalimi, Pareiškėjui skirtina bauda. Kadangi tyrimo metu procedūros vykdytojas teikė muitinei informaciją bei dokumentus, susijusius su tranzito procedūra, šios aplinkybės švelnina mokesčių mokėtojų atsakomybę ir Vilniaus TM skyrė 30 proc. nuo apskaičiuotos mokesčių sumos baudą.

Pareiškėjas, nesutikdamas su tokia Vilniaus TM pozicija, skunde nurodo, kad skirta bauda yra neproporcingai per didelė, nes teikė muitinei visą informaciją, duomenis ir dokumentus. Šias aplinkybes patvirtina pati teritorinė muitinė savo sprendime. Taigi teritorinė muitinė nustatė atsakomybę švelninančias aplinkybes, tačiau, nesilaikydama Mokesčių administravimo įstatymo nuostatų, baudos nemažino ir skyrė vidutinio 30 proc. dydžio baudą.

Muitinės departamentas, cituodamas MAĮ 140 straipsnio 2 dalies nuostatas bei vadovaudamasis MAĮ 5 dalies 3 punktu, nurodo, kad mokesčių administratorius, nustatęs, kad yra kelios asmens atsakomybę lengvinančios aplinkybės ir nėra sunkinančių aplinkybių, asmeniui skiria baudą, nesiekiančią skirtinos baudos vidurkio. Pažymėtina, kad vietos mokesčių administratorius, nenustatęs asmens atsakomybę sunkinančių aplinkybių, skyrė vidutinio dydžio baudą. Tačiau, Muitinės departamentas atsižvelgęs į Mokesčių administravimo įstatymo 140 straipsnio 4 dalies nuostatas, reglamentuojančias asmens atsakomybę sunkinančias aplinkybes, mano esant tikslinga nemažinti skirtos baudos dydžio, nes, sprendžiant iš nustatytų faktinių bylos aplinkybių, yra pagrindas manyti, kad Pareiškėjas, nepateikęs prekių bei tranzito deklaracijos išvykimo muitinės įstaigai, siekė išvengti draudimų ir apribojimų, numatytų Reglamente Nr. 821/2021 ir Reglamente Nr. 833/2014, elgėsi nesąžiningai, bandė apgauti muitinę, pažeidė muitinės procedūras reglamentuojančias teisės normas, nustatančias procedūros vykdytojo pareigą atsakyti už visų ir nepakeisto pavidalo prekių ir būtinos informacijos pateikimą paskirties muitinės įstaigai ir tokiu būdu siekė neteisėtai gauti mokesstinę naudą.

Pareiškėjas su mokesčių administratoriaus pozicija nesutinka, motyvuodamas tuo, jog mokesčių mokėtojas dėl šiai bylai aktualaus prekių gabenimo veikė ne kaip krovinio savininkas, ekspeditorius, gavėjas, o tik kaip procedūros vykdytojas, pagal užsakovo UAB „C“ pateiktus duomenis įforminęs krovinio gabenimui reikalingus dokumentus. Užsakovas UAB „C“ Pareiškėjui nurodė, kad prekės bus gabenamos į Kazachstaną, Pavlodaro miestą, prekių gavėjas – „TK“ LLC. Atsižvelgiant į tai, Pareiškėjas įformino Sąjungos tranzito procedūrą pagal užsakovo UAB „C“ pateiktą informaciją.

Pareiškėjas pažymi, jog atliekant šiai bylai aktualaus prekių tranzito forminimą jis Lietuvos Respublikos muitinei elektroniniu paštu išsiuntė (2022-08-05) informaciją apie

forminamą krovinių tranzitą, nurodė tranzito deklaracijos numerį (22LTVR50000007A8E6), prie laiško pridėjo krovinių dokumentus ir nurodė, kad krovinyvas važiuoja į KZ (Kazachstaną). Už šiai bylai aktualaus prekių tranzito informavimo paslaugas (tranzito deklaracija T1 Nr. 22LTVR50000007A8E6) Pareiškėjas užsakovui UAB „C“ 2022-08-05 išrašė PVM sąskaitą faktūrą Nr. 0006957. Ginčo prekes iš Pareiškėjo terminalo paėmė užsakovo UAB „C“ atsiųstas vežėjas UAB „S“, kuris ir turėjo pateikti prekes bei informacinius dokumentus nurodytai paskirties muitinės įstaigai bei nugabenti krovinių gavėjui.

Skunde nurodoma, jog praėjus laikui po to, kai užsakovo UAB „C“ atsiųstas vežėjas UAB „S“ paėmė gabenti prekes iš Pareiškėjo terminalo, Pareiškėjas iš Vilniaus TM gavo užklausimą dėl neuždarytos prekių tranzito procedūros. Reaguodamas į Vilniaus TM užklausimą Pareiškėjas kreipėsi į užsakovą UAB „C“ ir gavo jo samdyto vežėjo UAB „S“ paaiškinimą dėl tranzito procedūros neužbaigimo, kuriame vežėjas nurodė, kad atliko krovinių pervežimą su jį lydintais dokumentais (tranzito deklaracija Nr. 22LTVR50000007A8E6 ir krovinių manifestu Nr. 22LTVK3000MA019418). UAB „S“ vairuotojas, kertant Šalčininkų kontrolės postą, susipainiojo dokumentuose ir pateikė pareigūnui tik krovinių manifestą, dėl ko muitinės pareigūnai negalėjo išleisti transporto priemonės iš Lietuvos Respublikos teritorijos. Vėliau, išsiaiškinus situaciją ir pateikus visus reikiamus dokumentus, pareigūnė B.J. atliko manifesto uždarymą ir išleido mašiną iš Europos Sąjungos teritorijos. UAB „S“ vairuotojui atlikus pervežimą iki Muitinės logistikos centro Baltarusijos teritorijoje ir grįžus atgal paaiškėjo, kad tranzito deklaracija Nr. 22LTVR50000007A8E6 yra neuždaryta. Vežėjas UAB „S“ savo paaiškinyje taip pat nurodė, kad dėl įrodymų, jog krovinyvas išvyko iš Lietuvos Respublikos, jis kreipėsi į sekantį vežėją, t. y. CTUP (duomenys neskelbtini) (Baltarusija), kuris pateikė susietus su tranzitiniu pervežimu dokumentus, t. y. CMR su Baltarusijos ir Rusijos žymomis.

Vežėjas UAB „S“ Pareiškėjui persiuntė elektroninį laišką, kad savo paaiškinimą 2022-09-21 yra išsiuntęs Vilniaus TM. Mokesčių mokėtojas pažymi, kad 2022-10-24 Vilniaus TM elektroniniu paštu išsiuntė sąskaitas, kurias buvo paprašyta pateikti, o taip pat kreipėsi į UAB „C“ ir gavo iš jo originalias importo deklaracijas su muitinės žymomis. Pareiškėjas 2022-11-11 iš Vilniaus TM gavo elektroninį laišką, kad deklaracijų originalus reikės pristatyti į raštinę arba atsiųsti paštu. Atsižvelgiant į tai, deklaracijų originalai buvo pateikti Vilniaus TM. Apibendrinant konstatuotina, kad Vilniaus TM pateikti dokumentai ir informacija patvirtina, jog prekės vežėjo UAB „S“ buvo pateiktos muitinės įstaigos Šalčininkų kontrolės postui ir po to jos išvyko iš Europos Sąjungos teritorijos.

Pareiškėjas remiasi Lietuvos vyriausiojo administracinio teismo (toliau – LVAT) praktika, kurioje nurodyta, kad muitinio tranzito procedūra gali būti pripažinta užbaigta esant įrodymams, patvirtinantiems, kad tranzitu gabenamos prekės buvo pateiktos paskirties įstaigai arba trečiosios šalies muitinės įstaigai (šiais aspektais žr., LVAT 2006-11-09 sprendimą adm. byloje Nr. A14-1819/2006). Akcentuojama, kad Pareiškėjui nėra žinomos aplinkybės (nes jis nėra nei krovinių savininkas, nei ekspeditorius, nei krovinių disponuojantis asmuo), kodėl po to, kai šiai bylai aktualus krovinyvas (prekės) išvyko iš Europos Sąjungos muitų teritorijos, šio krovinių savininkas, ekspeditorius ar kitas krovinių disponuojantis asmuo nusprendė pakeisti krovinių pristatymo vietą ir/ar krovinių gavėją. Dėl disponavimo krovinių sprendžia krovinių savininkas ar jo pavedimu veikiantis ekspeditorius ar kitas krovinių disponuojantis asmuo. Pareiškėjas neturi teisės duoti nurodymų krovinių savininkui (ekspeditoriui, kitam krovinių disponuojančiam asmeniui) dėl disponavimo krovinių. Pareiškėjas skunde daro nuorodą į Tarptautinio krovinių vežimo keliais konvencijos 12 straipsnio 1 dalį, kurioje numatyta kad siuntėjas turi teisę disponuoti kroviniu – pareikalauti vežėją nutraukti jo vežimą, pakeisti krovinių pristatymo vietą arba atiduoti krovinių kitam gavėjui, negu nurodytas važtaraštyje.

Pareiškėjas nesutinka su skundžiamame sprendime išdėstyta Muitinės departamento pozicija, jog Pareiškėjas elgėsi nesąžiningai, t. y. bandė apgauti muitinę, siekiant išvengti prekių muitinio tikrinimo, todėl prekių nepateikimas paskirties muitinės įstaigai (Šalčininkų kelio postui) sukėlė skolos muitinei atsiradimą pagal Sąjungos muitų kodekso 79 straipsnio 1 dalį nepriklausomai nuo to, ar prekės buvo išgabentos iš ES, ar ne. Pareiškėjo teigimu tokia Muitinės departamento

pozicija nėra nei teisinga, nei teisiškai pagrįsta, nes Pareiškėjas nesielgė nesąžiningai ir nebandė apgauti muitinės. Kaip buvo minėta, ne Pareiškėjas buvo krovinio vežėjas, o UAB „S“ (minėta ir tai, kad ne Pareiškėjas pasamdė UAB „S“ vežti krovinį, o ją pasamdė UAB „C“ kuri ir turėjo pateikti muitinės įstaigai (Šalčininkų kelio postui) krovinį patikrai ir krovinį lydinčius dokumentus. Skunde minėtina, kad Pareiškėjas nėra krovinio savininkas, ekspeditorius ar kitas kroviniu disponuojantis asmuo, kuris galėtų krovinio gabenimo eigoje spręsti, ar pakeisti krovinio pristatymo vietą ar atiduoti krovinį kitam gavėjui, negu nurodytas važtaraštyje.

Mokesčių mokėtojas nesutinka su skundžiamame sprendime nurodytais mokesčių administratoriaus teiginiais apie tariamą Pareiškėjo nesąžiningumą ir bandymą apgauti muitinę, nes, įformindamas ginčo tranzito procedūrą, Pareiškėjas 2022-08-05 Lietuvos Respublikos muitinei elektroniniu paštu išsiuntė informaciją apie įforminamą krovinio tranzitą, nurodė tranzito deklaracijos numerį (22LTVR50000007A8E6), prie laiško pridėjo krovinio dokumentus ir nurodė, kad krovinyvas važiuoja į KZ (Kazachstaną). Pažymima, kad jeigu Pareiškėjas būtų siekęs elgtis nesąžiningai ar siekęs apgauti, ji prekių tranzito įforminimo momentu tikrai nebūtų siuntusi muitinei informacijos apie krovinį ir krovinio dokumentų. Tai aiškiai liudija, kad Pareiškėjo veiksmuose nėra jokių bandymo apgauti požymių. Pareiškėjas vadovaujasi LVAT praktika, kurioje pažymėta, jog vienas iš demokratinės valstybės administravimo principų yra objektyvumo principas. Jis reiškia, kad sprendimo priėmimas ir kiti oficialūs viešojo administravimo subjekto veiksmai turi būti nešališki ir objektyvūs. Laikantis objektyvumo principo viešojo administravimo subjekto sprendimai turi atitikti tikrąsias faktines aplinkybes, kurios nustatomos išaiškinus visas aplinkybes, turinčias reikšmės priimant sprendimą ir kritiškai, nešališkai vertinant įrodymus (šiais aspektais žr., LVAT 2010-11-26 sprendimą adm. byloje Nr. A756-1486/2010, LVAT biuletenis Nr. 20, 2010; 2014-0414 sprendimą adm. byloje Nr. A662-1010/2014). Įstatymo viršenybės ir objektyvumo principai lemia viešojo administravimo subjekto pareigą priimant sprendimus veikti pagal teisės aktuose jiems nustatytas teises ir pareigas, o savo sprendimą pagrįsti tokiu būdu, jog nekiltų abejonių dėl šio sprendimo rezultato (šiais aspektais žr., LVAT 2015-09-08 nutartį adm. byloje Nr. A-2494-438/2015).

Pareiškėjas, skunde nurodo, jog skundžiamame sprendime Muitinės departamentas kalba apie tai, kad ginčui aktualios prekės neva buvo dvejopos paskirties prekės, kurių apyvartai taikomi tam tikri ribojimai ir pan. Šiuo aspektu pakartotinai nurodytina, kad Pareiškėjas krovinio dokumentus įformino pagal užsakovo UAB „C“ pateiktus duomenis, kad prekės bus gabenamos į Kazachstaną, Pavlodaro miestą, gavėjui – „TK“ LLC. Jeigu po to, kai šiai bylai aktualus krovinyvas išvyko iš Europos Sąjungos muitų teritorijos, šio krovinio savininkas, ekspeditorius ar kitas kroviniu disponuojantis asmuo nusprendė pakeisti krovinio pristatymo vietą ir/ar krovinio gavėją ir nugabeno krovinį į tą valstybę, į kurią dėl teisės aktais nustatyto prekių apyvartos ribojamųjų priemonių taikymo jos negalėjo būti nugabentos, tai tokiu atveju muitinės institucija ar kitos kompetentingos institucijos turi atlikti tyrimą ir nustatyti atsakingą asmenį, kuris padarė tokį pažeidimą bei esant pagrindui spręsti dėl teisinės atsakomybės taikymo. Pareiškėjas, atsižvelgiant į tai, kad jis tik atliko procedūros vykdytojo Lietuvos Respublikoje funkciją, nesiekė padaryti ir nepadarė pažeidimo, kuris būtų susijęs su tam tikrų prekių apyvartai taikomomis ribojamosiomis priemonėmis.

Skunde pasisakoma dėl skirtos baudos dydžio. Pareiškėjas nurodo, kad nors Muitinės departamento priimtame sprendime ir yra paminėti MAĮ 140 straipsnio 2 dalyje įtvirtinti kriterijai, kuriais turi būti vadovaujama skiriant baudą, tačiau šios bylos atveju aiškiai matyti, kad Muitinės departamentas visiškai neatsižvelgė į Pareiškėjo veiksmų pobūdį ir esmę (kurie, kaip minėta, nebuvo neteisėti ir jais nesiekta neteisėtų tikslų) bei patvirtino baudą (net 30 proc. nuo apskaičiuotos mokesčių sumos), kuri yra neteisinga ir neproporcinga.

Nurodytų argumentų pagrindu Pareiškėjas prašo Komisijos išreikalauti iš Muitinės departamento bylos medžiagą bei panaikinti skundžiamą Muitinės departamento sprendimą. Komisija k o n s t a t u o j a :

Pareiškėjo skundas atmestinas, Muitinės departamento Sprendimas tvirtintinas.

Ginčas šioje byloje yra kilęs dėl Pareiškėjo pripažinimo skolininku muitinei ir muito, PVM bei su šiais mokesčiais susijusių sumų apskaičiavimo pagrįstumo, Muitinės departamentui konstatavus, kad Pareiškėjas, būdamas Sąjungos tranzito procedūros pagal tranzito deklaraciją Nr. 22LTVR50000007A8E6 (2022-08-05) vykdytoju, netinkamai įvykdė savo prievolės, nes prekės kartu su nurodytąja tranzito deklaracija nebuvo pateiktos paskirties muitinės įstaigai ir šioms prekėms įforminta muitinės procedūra nebuvo užbaigta.

Iš Pareiškėjo skundo matyti, kad jis jame neišdėsto argumentų ir nereikia reikalavimų dėl ginčo prekių muitinės vertės nustatymo, aritmetinio mokesčių bei su jais susijusių sumų apskaičiavimo, tačiau laikosi pozicijos, kad jis pagrindė aplinkybes, jog Sąjungos tranzito procedūra gali būti pripažinta užbaigta tinkamai, be to, prekės yra išgabentos iš ES muitų teritorijos, todėl skola muitinei turėtų būti pripažinta išnykusia SMK 124 straipsnio 1 dalies k punkto pagrindu. Pareiškėjas taip pat nurodo, jog muitinė šioje byloje nepagrįstai skolininkui muitinei pripažino Pareiškėją, o ne kitus asmenis – užsakovą (UAB „C“ arba vežėją (UAB "S" Atsižvelgdama į tai, kad Pareiškėjas yra išdėstęs aiškius nesutikimo su skundžiamu Muitinės departamento sprendimu motyvus, Komisija dėl skundžiamo sprendimo pagrįstumo pasisakys atsižvelgdama į Pareiškėjo skunde ir jo atstovo mokestinio ginčo nagrinėjimo Komisijos posėdyje metu išdėstytą poziciją.

Byloje nustatyta, kad 2022-08-05 Vilniaus TM krovinių poste „Paneriai“ ginčo prekėms, išvardintoms Komisijos sprendimo nustatomojoje dalyje, buvo įforminta Sąjungos tranzito procedūra pagal T1 deklaraciją Nr. 22LTVR50000007A8E6. Su nurodyta tranzito deklaracija prekės, kurios buvo laikinai saugomos įgaliotojo gavėjo – Pareiškėjo terminale pagal laikinojo saugojimo deklaracijas Nr. 22LTVR5000LS039EB7 (2022-08-01), Nr. 22LTVR5000LS039A11 (2022-07-29), Nr. 22LTVR5000LS038140 (2022-07-22) ir Nr. 22LTVR5000LS035EF1 (2022-07-15), buvo reeksportuotos į Kazachstano Respubliką. Krovinyms buvo nukreiptas į Vilniaus TM Šalčininkų kelio postą. Tranzito terminas, nurodytas deklaracijos „D“ langelyje – 2022-08-12. Deklaruotas prekių gavėjas – Kazachstano įmonė „TK“ LLC (Pavlodar, Kazachstanas). Per nustatytą terminą Vilniaus TM NTKS priemonėmis negavo patvirtinimo, kad prekės buvo pateiktos paskirties muitinės įstaigai ir, pradėjusi tyrimą, 2022-09-20 raštu Nr. (8.1/16)-2V-11504 informavo apie tai procedūros vykdytoją – Pareiškėją, prašydama pateikti dokumentus, nurodytus Įgyvendinimo reglamento 312 straipsnio 1 ir 2 dalyse.

Tyrimo metu buvo gautas paskirties muitinės įstaigos Šalčininkų kelio posto atsakymas, kad nei prekės, nei tranzito lydintysis dokumentas T1 Nr. 22LTVR50000007A8E6 muitinei pateikti nebuvo. Transporto priemonė su jungtiniu kroviniu išvyko per Šalčininkų kelio postą. Vairuotojas paskirties muitinei pateikė tik eksporto manifestą MRN 22LTVK3000MA019418, kuris MDAS sistemoje ir buvo užbaigtas. Tyrimo eigoje procedūros vykdytojas kaip alternatyvų tranzito procedūros užbaigimo įrodymą, nurodytą Įgyvendinimo reglamento 312 straipsnio 1 dalyje, pateikė importo deklaracijų Nr. 10228010/190822/3301538, Nr. 10228010/170822/3295923, Nr. 10228010/180822/3298356, Nr. 10228010/170822/3296329 ir Nr. 10228010/170822/3296169, įformintų Rusijos Federacijos muitinėje, patvirtintas kopijas. Pateiktose importo deklaracijose prekių siuntėjais nurodytos įvairios Kazachstano įmonės (tame tarpe ir įmonė „TK“ LLC), o prekių gavėjais – Rusijos Federacijos įmonės. Taip pat paaiškėjo, kad ginčo T1 deklaracijoje buvo deklaruotos dvejetainio naudojimo prekės (KN kodas 8481 30, KN kodas 8479 82, KN kodas 8479 89, KN kodas 3920 99, KN kodas 7010 90, KN kodas 3926 90, KN kodas 3923 90, KN kodas 8479 90, KN kodas 8481 30, KN kodas 8481 90), kurių išvežimui iš ES reikalingas leidimas, kaip nustatyta Reglamento Nr. 821/2021 3 straipsnyje, taip pat buvo gabenamos prekės (deklaruotos KN kodu 8479 90), kurioms taikomi draudimai ir apribojimai, kurie apibrėžti Reglamento Nr. 833/2014 3k straipsnyje. Mokestinio ginčo byloje, siekiant patvirtinti ar paneigti galimo bandymo apgauti faktą, deklaruojant neteisingą gavėją ir gavėjo šalį (tranzito deklaracijoje T1 Nr. 22LTVR50000007A8E6 prekių gavėju ir gavėjo šalimi vietoj Rusijos Federacijoje registruoto verslo subjekto deklaruota Kazachstano įmonė ir Kazachstano šalis), bei nustatyti, ar prekės, deklaruotos Sąjungos tranzito procedūrai pagal T1 Nr. 22LTVR50000007A8E6, buvo įvežtos į Kazachstano Respublikos muitų teritoriją bei deklaruotos muitinėje, buvo pateikta užklausa ir gautas Kazachstano Respublikos muitinės administracijos atsakymas (2023-04-18), kad duomenų apie prekių, deklaruotų ginčo T1

deklaracijoje, įvežimą bei įforminimą muitinėje nėra. Atsižvelgiant į tyrimo metu surinktą informaciją, pateiktus dokumentus, bei vadovaujantis SMK 233 straipsnio 2 dalimi, buvo konstatuota, jog muitinio tranzito procedūra, vykdyta pagal ginčo T1 deklaraciją, yra neužbaigta ir procedūros vykdytojo pareigos, numatytos SMK 233 straipsnio 1 dalyje (prekių pateikimas paskirties muitinės įstaigai), neįvykdytos. Be to, įvertinus byloje nustatytas aplinkybes, buvo konstatuota, jog, nepateikus prekių kartu su tranzito deklaracija paskirties muitinės įstaigai, buvo siekiama išvengti prekių muitinio tikrinimo, susijusio su Reglamente Nr. 821/2021 ir Reglamente Nr. 833/2014 numatytų draudimų ir apribojimų taikymu. Dėl nurodytųjų priežasčių, vadovaujantis SMK 79 straipsnio 1 dalies a punktu, konstatuota, jog atsirado skola muitinei, skolininku pripažintas tranzito procedūros vykdytojas – Pareiškėjas, taip pat jog ginčo situacijoje nėra galimybės taikyti SMK 124 straipsnio 1 dalies k punkto nuostatų dėl skolos muitinei išnykimo išvežus prekes iš ES, nes yra nustatyti bandymo apgauti muitinę požymiai.

Komisija nurodo, jog pagal SMK 134 straipsnio 1 dalį į Sąjungos muitų teritoriją įvežtos prekės nuo jų įvežimo yra muitinės prižiūrimos ir gali būti jos tikrinamos <...>. Ne Sąjungos prekės muitinės prižiūrimos tol, kol pasikeičia jų muitinis statusas arba kol jos išvežamos iš Sąjungos muitų teritorijos arba sunaikinamos. Muitinės priežiūros sąvoka pateikta SMK 5 straipsnio 27 punkte, pagal kurį muitinės priežiūra – veiksmai, kurių paprastai imasi muitinė siekdama užtikrinti, kad būtų laikomasi muitų teisės aktų ir, atitinkamais atvejais, kitų nuostatų, taikomų prekėms, kurių atžvilgiu imamasi tokių veiksmų.

Pagal SMK 233 straipsnio 2 dalį procedūros vykdytojo pareiga įvykdoma ir tranzito procedūra baigiama, kai prekės, kurioms ši procedūra įforminta, ir būtina informacija yra prieinamos paskirties muitinės įstaigai. Šio straipsnio 1 dalies a punkte nustatyta, kad Sąjungos tranzito procedūros vykdytojas atsako už visų ir nepakeisto pavidalo prekių ir būtinos informacijos pateikimą paskirties muitinės įstaigai per nustatytą terminą ir nepažeidus muitinės taikomų prekių identifikavimo užtikrinimo priemonių.

Pagal SMK 79 straipsnio 1 dalies a punktą importo skola muitinei, susijusi su prekėmis, apmokestinamomis importo maitu, atsiranda, jei neįvykdoma bent viena iš muitų teisės aktuose nustatytų pareigų, susijusių su ne Sąjungos prekių įvežimu į Sąjungos muitų teritoriją, jų paėmimu iš muitinės priežiūros arba su tokių prekių gabenimu, perdirbimu, saugojimu, laikinuoju saugojimu, laikinuoju įvežimu arba disponavimu jomis toje teritorijoje. Šio straipsnio 2 dalies a punkte nustatyta, kad skolos muitinei atsiradimo laiku laikomas momentas, kai neįvykdoma arba nustojama vykdyti pareiga, kurios nevykdymas nulemia skolos muitinei atsiradimą. Sąjungos muitinės kodekso 79 straipsnio 1 dalies a ir b punktuose nurodytais atvejais skolininku laikomas bet kuris asmuo, kuris privalėjo įvykdyti atitinkamas pareigas (Sąjungos muitinės kodekso 79 straipsnio 3 dalies a punktas).

Iš pacituotų SMK nuostatų yra akivaizdu, jog už tinkamą tranzito procedūros vykdymą, visų pirma, atsakingas yra šios procedūros vykdytojas, o jo pareigos laikomos įvykdytomis ir tranzito procedūra užbaigta, kai prekės, kurioms buvo įforminta ši procedūra, pristatomos paskirties muitinės įstaigai. Akcentuotina tai, jog tinkamas tranzito procedūros vykdymas bei tinkamas procedūros vykdytojo pareigų atlikimas, sąlygojantis šios procedūros užbaigimą, pagal nurodytąsias SMK nuostatas siejamas ne su tranzitu gabenamų prekių perdavimu vežėjui ar jų išvežimu iš ES muitų teritorijos, bet būtent su prekių kartu su tranzito deklaracija pristatymu į paskirties muitinės įstaigą.

Bylos faktinės aplinkybės patvirtina, kad šiuo konkrečiu atveju ginčo prekės, deklaruotos tranzito procedūrai pagal deklaraciją Nr. 22LTVR50000007A8E6 (2022-08-05), nebuvo pateiktos paskirties muitinės įstaigai – Vilniaus TM Šalčininkų kelio postui (LTVK3000) ir šioms prekėms įforminta tranzito procedūra nebuvo užbaigta. Vadinasi, kaip teisingai sprendė Vilniaus TM bei jos išdėstyta pozicijai pagrįstai pritarė Muitinės departamentas skundžiamame sprendime, tranzito procedūros vykdytojas – Pareiškėjas, neįvykdė savo pareigų, susijusių su tinkamu tranzito procedūros vykdymu ir jos užbaigimu, todėl pagrįstai pripažintas skolininku muitinei pagal SMK 79 straipsnio 1 dalį ir 3 dalies a punktą.

Pažymėtina, jog nagrinėjama atveju Pareiškėjas neginčija, kad ginčo T1 deklaracijoje buvo deklaruotos dvejopo naudojimo prekės (KN kodas 8481 30, KN kodas 8479 82, KN kodas 8479 89, KN kodas 3920 99, KN kodas 7010 90, KN kodas 3926 90, KN kodas 3923 90, KN kodas 8479 90, KN kodas 8481 30, KN kodas 8481 90), kurių išvežimui iš ES reikalingas leidimas, kaip nustatyta Reglamento Nr. 821/2021 3 straipsnyje, taip pat deklaruotos prekės (KN kodas 8479 90), kurioms taikomi draudimai ir apribojimai, kurie apibrėžti Reglamento Nr. 833/2014 3k straipsnyje, taip pat kad su ginčo deklaracija gabentos prekės per nustatytą terminą nebuvo pristatytos į paskirties muitinės įstaigą. Tačiau Pareiškėjas įrodinėja, jog, viena vertus, pateiktos importo deklaracijos patvirtina, jog prekės buvo išgabentos iš Europos Sąjungos muitų teritorijos, kita vertus, ne Pareiškėjas buvo atsakingas už tai, kad prekes išgabenus iš jo dispozicijos, pasikeitė prekių gabenimo maršrutas, prekių gavėjai ir kt., todėl jam kaip procedūros vykdytojui skola muitinei apskaičiuota nepagrįstai.

Dėl SMK 124 straipsnio 1 dalies k punkto nuostatų taikymo Pareiškėjo situacijoje Komisija nurodo, jog pagal šias nuostatas importo arba eksporto skola muitinei, be kitų šioje teisės normoje numatytų atvejų, išnyksta ir tais atvejais, kai skola muitinei yra atsiradusi pagal SMK 79 straipsnį ir muitinei pateikiami jai priimtini įrodymai, kad prekės nebuvo naudojamos arba suvartotos ir buvo išvežtos iš Sąjungos muitų teritorijos. Tačiau nurodytojo straipsnio 6 dalis įtvirtina, jog 1 dalies k punkte nurodytu atveju skola muitinei neišnyksta bandžiusiam apgauti asmeniui ar asmenims.

Iš bylos medžiagos matyti, jog tiek Vilniaus TM, tiek ir Muitinės departamentas Pareiškėjo veiksniuose nustatė bandymą apgauti muitinę, siekiant išvengti prekių muitinio tikrinimo paskirties muitinės įstaigoje – Vilniaus TM Šalčininkų kelio poste (LTVK3000), dėl ko Pareiškėjo pateiktų alternatyvių tranzito procedūros užbaigimą patvirtinančių įrodymų nevertino, nes, kaip akcentavo Vilniaus TM savo sprendime, būtent prekių nepateikimas paskirties muitinės įstaigai ginčo situacijoje iššaukė skolos muitinei atsiradimą pagal Sąjungos muitinės kodekso 79 straipsnio 1 dalį nepriklausomai nuo to, ar prekės buvo išgabentos iš ES, ar ne, nors būtent prekių išgabavimo aplinkybę šiame mokestinio ginčo etape įrodinėja Pareiškėjas.

Komisija, įvertinusi ginčo bylos medžiagą, nurodo sutinkanti su Vilniaus TM šiame mokestiniame ginče padaryta išvada, kuriai pritarė ir Muitinės departamentas skundžiamame sprendime, dėl Pareiškėjo bandymo apgauti muitinę dėl žemiau nurodomų aplinkybių. Pirma, nustatyta, kad Pareiškėjui 2019-04-25 buvo išduotas leidimas (Nr. LTACRLTVM0000-2019-DVP51360) naudotis įgaliotojo siuntėjo statusu, o tai, remiantis Muitinės departamento generalinio direktoriaus 2016-06-22 įsakymo Nr. 1B-536 „Dėl Sąjungos prekių muitinio statuso tvirtinimo, naudojantis įgaliotojo išdavėjo statusu, supaprastintos Sąjungos ir bendrosios tranzito procedūros, atliekamos naudojantis įgaliotojo siuntėjo ir įgaliotojo gavėjo statusu, taikymo ir TIR procedūros užbaigimo, naudojantis įgaliotojo gavėjo statusu, taisyklių patvirtinimo“ nuostatomis (53 punktas), reiškia, kad Pareiškėjas pats įformino tranzito procedūrą pagal T1 deklaraciją Nr. 22LTVR50000007A8E6 (2022-08-05) iš leidime nurodytos vietos išsiunčiamoms prekėms, nepateikdamas prekių ir tranzito deklaracijos išvykimo muitinės įstaigai – krovinių postui „Paneriai“ (LRVR5000). Antra, atsižvelgiant į aukščiau nurodytas aplinkybes, nekyla abejonių, kad Pareiškėjas yra profesionalas, vykdamas veiklą muitų teisės aktų reguliuojamoje srityje, ir jam yra žinomi skirtingų muitinės procedūrų įforminimo bei vykdymo reikalavimai. Nepaisant to, Pareiškėjas, vykdydamas išorinio tranzito procedūrą pagal T1 Nr. 22LTVR50000007A8E6 (2022-08-05) bei įformindamas ir pateikdamas išvykimo muitinės įstaigai eksporto manifestą, o nepateikdamas ginčo T1 deklaracijos, pažeidė šiame sprendime pacituotas nuostatas dėl prekių gabenimo pagal Sąjungos tranzito procedūrą. Trečia, iš byloje pateiktos paskirties muitinės įstaigos – Vilniaus TM Šalčininkų kelio posto informacijos matyti, kad transporto priemonės, kuria buvo gabenamos ginčo prekės, vairuotojas muitinės pareigūnui, pateikė eksporto manifestą MRN 22LTVK3000MA019418, tačiau tranzito deklaracijos Nr. 22LTVR50000007A8E6 (2022-08-05) nepateikė. Ketvirta, kaip jau minėta, ginčo T1 deklaracijoje buvo deklaruotos dvejopo naudojimo prekės (KN kodas 8481 30, KN kodas 8479 82, KN kodas 8479 89, KN kodas 3920 99, KN kodas 7010 90, KN kodas 3926 90, KN kodas 3923 90, KN kodas 8479 90, KN kodas 8481 30,

KN kodas 8481 90), kurių išvežimui iš ES reikalingas leidimas, kaip nustatyta Reglamento Nr. 821/2021 3 straipsnyje, taip pat prekės (KN kodas 8479 90), kurioms taikomi draudimai ir apribojimai, apibrėžti Reglamento Nr. 833/2014 3k straipsnyje.

Apibendrinus aukščiau nurodytų aplinkybių visumą, sutiktina su Muitinės departamento šiame mokestiniam ginčui konstatuota išvada, jog Pareiškėjas, nepateikdamas ginčo tranzito deklaracijos ir prekių paskirties muitinės įstaigai, tačiau pateikęs eksporto manifestą, siekė išvengti prekių muitinio tikrinimo ir tokiu būdu apgavo muitinę. Todėl pritariama ir Muitinės departamento pozicijai, jog, nagrinėjamu atveju prekių išvežimo iš ES aplinkybė, kurią šio mokesčio ginčo atveju įrodinėja Pareiškėjas, negalėtų lemti skolos muitinei išnykimo pagal SMK 124 straipsnio 1 dalies k punktą, nes Pareiškėjo veiksmuose yra nustatyti bandymo apgauti muitinę požymiai (SMK 124 straipsnio 6 dalis). Esant tokioms aplinkybėms, kaip jau minėta, prekių nepateikimas paskirties muitinės įstaigai Šalčininkų kelio postui sukėlė skolos muitinei atsiradimą pagal SMK 79 straipsnio 1 dalį nepriklausomai nuo to, ar prekės buvo išgabentos iš ES, ar ne.

Atsakant į Pareiškėjo argumentus dėl to, kad ne Pareiškėjas buvo atsakingas už tai, kad prekes išgabenus iš jo dispozicijos, pasikeitė prekių gabenimo maršrutas, prekių gavėjai ir kt., todėl jam kaip procedūros vykdytojui skola muitinei apskaičiuota nepagrįstai, Komisija nurodo, jog iš šiame Komisijos sprendime pacituotų SMK 233 straipsnio bei 79 straipsnio nuostatų yra akivaizdu, jog už tinkamą Sąjungos tranzito procedūros vykdymą, visų pirma, atsakingas yra šios procedūros vykdytojas, o jo pareigos laikomos įvykdytomis ir tranzito procedūra užbaigta, kai prekės, kurioms buvo įforminta tranzito procedūra, ir būtina informacija yra prieinamos paskirties muitinės įstaigai. Byloje nėra ginčo dėl to, kad ginčo tranzito procedūra nebuvo užbaigta tinkamai, t. y. prekės, kurioms ši procedūra buvo įforminta, ir būtina informacija nebuvo pateikta paskirties muitinės įstaigai. C. A. neįvykdė savo pareigų, susijusių su tinkamu tranzito procedūros vykdymu ir jos užbaigimu – nepateikė visų ir nepakeisto pavidalo prekių paskirties muitinei, todėl pagrįstai pripažintas skolininku muitinei pagal aukščiau pacituotas SMK 79 straipsnio nuostatas. Akcentuotina ir tai, jog tinkamas tranzito procedūros vykdymas bei tinkamas procedūros vykdytojo pareigų atlikimas, sąlygojantis šios procedūros užbaigimą, pagal nurodytąsias SMK nuostatas siejamas ne su tranzitu gabenamų prekių perdavimu gabenti vežėjui, jų pristatymu prekių gavėjui ir pan., bet būtent su prekių pristatymu į paskirties muitinės įstaigą. Europos Sąjungos Teisingumo Teismas (toliau – ESTT), aiškindamas analogiškas Bendrijos muitinės kodekso nuostatas, galiojusias iki SMK įsigaliojimo, yra konstatavęs, jog net ir esant trečiųjų asmenų sukčiavimui ar kitai neteisėtai veiklai, tranzito procedūros vykdytojas vis tiek atsako už iš tokios procedūros kylančias prievolės muitinei (šiais aspektais žr., ESTT 2008-04-03 sprendimo byloje C-230/06, *Miltzer & Munch GmbH prieš Ministero delle Finanze*, 48 ir 49 punktus), todėl Pareiškėjas pagrįstai ginčo situacijoje pripažintas skolininku muitinei. Kita vertus, sprendžiant klausimą dėl solidarios procedūros vykdytojo su kitais dalyviais atsakomybės, reikėtų atsižvelgti į ESTT 2017-05-18 sprendimą byloje C-154/16, taip pat jau minėtą 2010-07-15 sprendimą byloje C-234/09, kur pasisakyta, jog iš solidarumo mechanizmo pobūdžio išplaukia, kad muitinė turi teisę, bet ne pareigą pripažinti solidarią vežėjo atsakomybę (šiais aspektais žr., 2017-05-18 sprendimo byloje C-154/16 84-85 punktus). Be to, ESTT taip pat pažymėjo, jog tai, kad valstybės narės muitinė, remdamasi solidariąja atsakomybe, nereikalauja vežėjo sumokėti skolą muitinei, niekaip nepažeidžia tranzito procedūros vykdytojo teisės pateikti atgręžtinį reikalavimą vežėjui (šiais aspektais žr., C-154/16, 90 punktą).

Pasisakant dėl Pareiškėjui paskirtos baudos dydžio, paminėtina, kad nuo 2019-01-01 įsigaliojusioje MAĮ 139 straipsnio 1 dalies redakcijoje numatyta, jog jeigu mokesčių administratorius mokesčio patikrinimo metu nustato, kad mokesčių mokėtojas neapskaičiavo nedeklaruojamo <...> ar nedeklaravo deklaruojamo mokesčio arba neteisėtai pritaikė mažesnę mokesčio tarifą ir dėl šių priežasčių mokėtiną mokesčių neteisėtai sumažino, mokesčių mokėtojui priskaičiuojama trūkstama mokesčio suma ir skiriama nuo 10 iki 50 procentų šios trūkstamos mokesčio sumos dydžio bauda, jei atitinkamo mokesčio įstatymas nenustato kitaip. Skirdamas konkrečią baudą, jos dydį mokesčių administratorius nustato vadovaudamasis šio Įstatymo 140 straipsnyje nustatytais baudų skyrimo taisyklėmis (MAĮ 139 straipsnio 3 dalis).

Pagal MAĮ 140 straipsnio 2 dalį mokesčių administratorius už mokesčių įstatymų pažeidimus skiria asmenims baudas, vadovaudamasis teisingumo, protingumo kriterijais ir neviršydamas šio Įstatymo 139 straipsnio 1 ir 2 dalyse nustatytų skirtinos baudos dydžių, o jeigu skirtinos baudos dydžiai nustatyti specialiajame mokesčio įstatyme, – neviršydamas jame nustatytų skirtinos baudos dydžių, atsižvelgdamas į: 1) pažeidimo pavojingumo pobūdį ir mastą; 2) kaltę (kaltės formą ir rūšį); 3) dėl padaryto pažeidimo atsiradusią žalą; 4) atsakomybę lengvinančias ir sunkinančias aplinkybes. MAĮ 140 straipsnio 5 dalyje nurodyta, kad mokesčių administratorius, skirdamas konkrečią baudą, vertina šio straipsnio 2 dalies 1–4 punktuose nurodytas aplinkybes ir baudos dydį skaičiuoja nuo baudos vidurkio.

Ginčo atveju sutiktina su mokestinio ginčo šalimis, jog byloje yra nustatyta Pareiškėjo atsakomybę lengvinanti aplinkybė, nes Pareiškėjas tyrimo metu bendradarbiavo su muitine, t. y. teikė informaciją ir dokumentus, susijusius su ginčo prekėms įformintos tranzito procedūros vykdymu, tačiau akcentuotina ir tai, kad Pareiškėjas, nepateikęs prekių bei tranzito deklaracijos išvykimo muitinės įstaigai, siekė išvengti draudimų ir apribojimų, numatytų Reglamente Nr. 821/2021 ir Reglamente Nr. 833/2014, elgėsi nesąžiningai, bandė apgauti muitinę, be to, padarė didelę žalą valstybės biudžetui – Pareiškėjo atžvilgiu įregistruota 4 265 Eur maito ir 37 817 Eur PVM mokestinė prievolė, t. y. papildomai apskaičiuotų mokesčių dydis viršija 500 bazinių socialinių dydžių, o tai yra mokesčių mokėtojo atsakomybę sunkinanti aplinkybė (MAĮ 140 straipsnio 4 dalies 5 punktas). Todėl esant tiek mokesčių mokėtojo atsakomybę lengvinančiai, tiek sunkinančiai aplinkybėms, pagrįstai paskirta vidutinio dydžio bauda.

Apibendrinama tai, kas išdėstyta, Komisija konstatuoja, kad Vilniaus TM ir Muitinės departamentas tinkamai įvertino byloje surinktus įrodymus, teisingai aiškino ginčo teisinius santykius reglamentuojančias teisės aktų nuostatas. Todėl Muitinės departamento skundžiamas sprendimas tvirtintinas, nes yra pagrįstas ir teisėtas, naikinti jį remiantis Pareiškėjo motyvais nėra pagrindo.

Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, vadovaudamasi Mokesčių administravimo įstatymo 155 straipsnio 4 dalies 1 punktu, n u s p r e n d ž i a :

Patvirtinti Muitinės departamento prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos 2024-03-22 sprendimą Nr. 1AE-94.

Pagal MAĮ 159 straipsnio 1, 3 ir 4 dalis mokesčių mokėtojas, nesutinkantis su Mokestinių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimu, turi teisę šį sprendimą apskūsti Regionų administraciniam teismui (Žygimantų g. 2, 01102 Vilnius). Pagal MAĮ 159 straipsnio 2 dalį apskūsti Mokestinių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimą taip pat turi teisę centrinis mokesčių administratorius, tačiau tik tuo atveju, kai centrinis mokesčių administratorius ir Mokestinių ginčų komisija prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės, spręsdami mokestinį ginčą (arba mokestinio ginčo metu), skirtingai interpretavo įstatymų ar kito teisės akto nuostatas. Skundas Regionų administraciniam teismui turi būti paduodamas ne vėliau kaip per 20 dienų po Mokestinių ginčų komisijos prie Lietuvos Respublikos Vyriausybės sprendimo įteikimo dienos.

Komisijos pirmininkas	Evaldas Raistenskis
Komisijos narė	Gvida Ivanauskienė
Komisijos narė	Jurgita Narkevičiūtė
Komisijos narys	Andrius Venius
Komisijos narė	Vilma Vildžiūnaitė